НОВИ САД
среда
7 децембра 1938
Година IV — Бр. 274 (1058)

Излази свакодневно
осим понедељника
Месечна претплата 20 дин.
за земљу, 50 за иностранство
Примерак 1 динар
Огласи по тарифи

ДАН

Поштарина плаћена у готову

ДАН
независни информативни
дневник

Уредништво и администрација:
Краља Александра ул. бр. 7
Телефони: 21—05 и 21—06
Чековни рачун код Поштанске штедионице у Београду
број 58.460
Поштански фах бр. 178

ПАРИСКА ДЕКЛАРАЦИЈА

утврђује неповредивост граница између Француске и Немачке

Сви спорови између двеју земаља убудуће ће се решавати мирољубиво и споразумно са Великом Британијом и Италијом

Париз, 6 децембра. (А.А.) — Рајтер јавља:

После свечаног ручка, који приређује г. Даладје г. фон Рибентропу наставиће се разговори на Ке Д' Орсеју, где ће бити поподне потписана француско-немачка декларација.

Све што је досада могло да се сазна у званичним круговима јесте да ће француско-немачка декларација садржати, вероватно, следеће тачке: прво, узајамно признање неповредивости граница између Француске и Немачке; друго, потврда узајамне добре воље, и, треће, међусобно консултовање обеју нација у случају каквог спора, али под условом да и треће нације имају права да буду, такође ,консултоване, тојест Немачка може да се по потреби саветује са Италијом, а Француска са Великом Британијом.

Чињеница да г. фон Рибентроп води са собом штаб од шест функционера, допушта веровање да ће разговори бити вођени на много широј основи него међусобно уверавање да неће ратовати. Из оквира разговора неће бити искључено ниједно питање, изузимајући можда колонијалне захтеве Немачке, који се сматрају и сувише деликатним питањем, да би се могли додирнути већ на првом састанку удвоје.

У дискусији о шпанском питању и у вези с тим о признању зараћене стране генералу г. Франку, француска влада ће несумњиво да инсистира по овоме питању исто као што ће да приступи по италијанским захтевима на очувању статус квоа у Средоземном Мору.

Могуће је, такође, да ће бити говора и о питању француско-немачког споразума у погледу на ваздушно наоружање, као и о узајамном продубљивању трговинских веза. Најзад, очекује се да ће бити додирнуто и питање француско-совјетског пакта. Потписивање пакта о ненападању изгледа да је одлучено претходно, иначе г. фон Рибентроп не би путовао у Париз.

Према томе, могу се одбацити све сугестије, учињене у заинтересованим круговима, да се г. фон Рибентропу постави као услов Француске да потпише пакт, по коме би Немачка одрекла подршку Италији у њеним иредентистичким захтевима на континенту, у Средоземном Мору и Африци.

У декларацији, да су француске границе неповредиве, француски званични кругови виде немогућност за Немачку да подржава италијанске захтеве у погледу Туниса, Корзике и Нице.

У ПРЕГОВОРИМА НИСУ ПОМИЊАНА КОЛОНИЈАЛНА ПИТАЊА

Париз, 6 децембра. (А. А.). — Авас јавља:

Данас, у 15 часова, у министарству иностраних послова, гг. фон Рибентроп и Боне потписаће француско-немачку декларацију.

Са француске меродавне стране се изјављује да су преговори вођени без тешкоћа и у атмосфери јавности и пуне лојалности и са једне и са друге стране. Ниједног тренутка није било речи о колонијалним тражењима. Политички разговори и данас ће отпочети после церемоније потписивања. Њих ће водити гг. Даладје и Боне, с једне, а г. фон Рибентроп, с друге стране.

У француским дипломатским круговима француско-немачкој изјави придаје се велика морална и политичка важност. С једне стране она утврђује границе заувек, а с друге стране даје могућност развијању односа између две земље на тај начин што ће се у будуће по тим спорним питањима увек тражити мирољубив начин њиховог решења.

—о—

АКО У РОКУ ОД МЕСЕЦ ДАНА НЕ НАСТУПИ ПРОМЕНА, У ЕВРОПИ ЈЕ РАТ НЕИЗБЕЖАН, ИЗЈАВЉУЈЕ Г. ПИРО

„Европа срља у рат који не жели ниједна нација, али за који се спремају све владе“

Лондон, 6 децембра. (А. А.) — Рајтер јавља:

Министар војске Јужноафричке уније г. Пиро, који се вратио са свога путовања по Немачкој, Холандији, Белгији и Италији, дао је синоћ изјаву о европској ситуацији:

„Европа, рекао је г. Пиро, срља у рат који не жели ниједна нација, али за који се спремају све владе. Ако не наступи потпуна промена у року од једног или два месеца, међународна затегнутост ће достићи врхунац идућег пролећа. Трагичност ситуације лежи у томе што откако је решено чехословачко питање нема ниједног начела које би могло да служи као извињење за рат, а још мање да учини рат неизбежним.“

Министар г. Кабалин говорио на манифестационом збору ЈРЗ у Шиду

Шид, 6 децембра. — Синоћ је овде одржан, у великој дворани гостионице Илић, манифестациони збор ЈРЗ, за Шидски срез. Пошто се очекивало да ће на овом збору говорити и Министар трговине и индустрије инж. г. Никола Кабалин, на збор су дошле и делегације народа из Илочког и Винковачког среза.

Министру г. Кабалину приређен је у Шиду врло свечан дочек. Пред његова кола, којима је допутовао из Даља, изишла је народна коњица искићена зеленилом и државним тробојкама. Долазак г. Министра дочекан је пуцањем из прангија. Г. Министар се довезао на збориште око 5 и по часова, бурно поздрављен од великог броја учесника збора који су запосели и цело двориште гостионице Илић. Пре отварања збора свирале су на збориштy музике.

Збор је отворио заменик посланичког кандидата Шидског среза г. др. Бранка Магарашевића, лекар г. др. Обрад Нешковић. Он је одмах дао реч Министру г. Кабалину који је одржао дужи политички говор, често прекидан бурним одобравањем.

Министар г. Кабалин је говорио, прво о унутрашњој политици Краљевске владе г. др. Милана Стојадиновића истакавши њене велике успехе. Г. Министар је апеловао на слогу Срба и Хрвата у овим крајевима, у којима је свима било добро само онда када су Срби и Хрвати живели у братској слози и љубави. Јер, само у слози могуће је успешан конструктиван рад на свима пољима.

Г. Министар је у даљем свом говору изложио спољнополитичке успехе Краљевске владе г. др. Стојадиновића кога су учесници збора поздравили бурним овацијама.

После Министра г. Кабалина говорио је посланички кандидат на листи г. др. Стојадиновића г. др. Бранко Магарашевић. Г. др. Магарашевић је нарочито подвукао старање Краљевске владе за малог повеља, као земљоделника, тако исто и за малог привредника, трговца и занатлију. Пошто је изложио локалне потребе Шидског среза г. др. Магарашевић је позвао све присутне да 11 децембра поверe свој глас листи г. др. Стојадиновића која им даје највише гарантије да ће Југославија продужити свој победоносни ход ка бољој и срећнијој будућности.

Још су говорили гг. др. Миша Марић, посланички кандидат на листи г. др. Стојадиновића у Винковачком срезу, др. Бошко Машић, заменик посланичког кандидата у Илочком срезу и прота г. Нешковић. Прота г. Нешковић, као угледни домородац, позвао је Шиђане да поклоне поверење своме кандидату г. др. Магарашевићу који је својим досадашњим јавним радом био увек на потребној висини, те ће, несумњиво са највише успеха моћи заступати интересе Шидског среза.

Претседавајући г. др. Нешковић је потом закључио овај одлично посећени збор. (Дан)

Мађарска заводи обавезну службу у војсци за сва лица од 18 до 35 година

Будимпешта, 6 децембра. (А.А.) — МТИ јавља:

На конференцији владине странке министар народне одбране г. Барта саопштио је да се у законском нацрту о реорганизацији мађарске војске, који ће се поднети парламенту на претрес, налази и одредба о поновном обавезном служењу војног рока, као што је то било пре рата. Војна обавеза начелно се заводи за три године, али ће у пракси служити само две године, изузев војника специјалиста који ће служити три године. Обавезна војна служба обухвата сва војна лица од 18 до 35 година, те на тај начин крајња граница старости службе у војсци подигнута је за десет година.

Конференције и зборови Министра г. Димитрија Магарашевића

Бачка Паланка, 6 децембра. — Посланички кандидат ЈРЗ за Срез бачко-паланачки, министар просвете г. Димитрије Магарашевић одржао је успелу конференцију у Бачкој Паланци, на којој су, поред г. Магарашевића, говорили гг. Фрања Ајзенхут, индустријалац и др. Јозеф Тришлер, инжењер из Врбаса. Исто тако успелу конференцију одржао је г. Магарашевић са Словацима. Говорили су гг. Магарашевић, др. Павел Шуљан, евангелистички свештеник, и Павел Чеверни, земљорадник. Затим је г. Магарашевић одржао конференцију у Старој Паланци, која је због великог броја присутних претворена у збор. Велики збор одржао је и у Бачкој Паланци. Тиме је г. Магарашевић завршио агитационо путовање по свом изборном срезу.

—o—

ЗБОРОВИ Г. МИЛАНА БАЦАКА

Младеновац, 6 децембра. — Г. Милан Бацак, посланички кандидат на листи г. др. Милана Стојадиновића, одржао је три успела збора у селима Среза младеновачког, и то у Рајковцу, Влашкој и Сенаји. Главни говорник је био г. Милан Бацак који је у свом исцрпном говору изнео успехе Краљевске владе на свима пољима, осврћући се и на политичке прилике, осуђујући анационални и деструктивни рад Удружене опозиције, позивајући грађане да на дан 11 децембра гласају за земаљску листу г. др. Милана Стојадиновића.

Поред г. Бацака говорили су још гг. Димитрије Поп-Христић, апотекар из Младеновца, и Коста Николић, судија. Зборови су завршени у највећем одушевљењу присутних, који су спонтано клицали шефу странке и претседнику владе г. др. Милану Стојадиновићу.

—o—

УСПЕЛИ ЗБОР НЕМАЦА У КУЛИ

Кула, 6 децембра. — Новинар г. Фрања Хам, један од кандидата на листи претседника владе г. др. Милана Стојадиновића у Кулском срезу, одржао је успели збор у Кули, коме је присуствовао велики број Немаца из целог среза. Збор је отворио г. др. Хенрик Курц, који је у свом говору нагласио да је сремски кандидат врбаско дете и син имућног занатлије, па ће свесрдно радити за унапређење важних интереса Кулског среза. После тога одржао је свој програмски говор г. Хам, који је често прекидан одобравањем и клицањем претседнику владе г. др. Стојадиновићу и кандидату. На крају је говорио још и г. Иван Продановић, адвокат из Куле.

—o—

ЗБОР Г. ДР. БРАНКА НИКОЛИЋА У СТАРИМ ШОВАМА

Старе Шове, 6 децембра. — Јуче је одржан збор ЈРЗ на коме је главни говорник био г. др. Бранко Николић, јавни бележник из Новог Сада и досадашњи народни посланик Среза новосадског. На улазу у село г. др. Николића су свечано дочекали грађани, на челу са претседником општине г. Степановим. Збор је одржан у великој сали гостионице г. Танасина, која је била препуна, и у којој су присутни грађани са пажњом и одобравањем саслушали излагања г. др. Николића. (Дан)

Конференције г. Стевана Ћирића у Чортановцима и Крчедину

Сремски Карловци, 6 децембра. — На конференцији присталица ЈРЗ у Чортановцима пред великим бројем бирача говорили су претседник Народне скупштине г. Стеван Ћирић и његов заменик г. Александар Милић, из Сремских Карловаца. На овој конференцији је било преко 500 људи.

Данас пре подне г. Стеван Ћирић је говорио на веома успелој конференцију у Крчедину. Увече ће се одржати конференција у Сремским Карловцима, а сутра и друга, коју приређује Омладина ЈРЗ. Овој конференцији присуствоваће претседник Омладине ЈРЗ г. Бојан Пирц као и многи омладинци из Новог Сада.

Месни одбор ЈРЗ одржао је читав низ успелих конференција у свима деловима Новог Сада

Предизборна агитација је ових дана достигла кулминацију. Кандидати су одржали велики број конференција и зборова. Нарочиту активност су показали претставници Југословенске радикалне заједнице. Скоро ни један дан није прошао, за време изборне агитације, да ЈРЗ није имала бар две или три конференције.

Као доказ нека послужи овај мали приказ о раду ЈРЗ од прошле недеље. Месни одбор је приредио веома успеле конференције, у прошли понедељник, 28 новембра у гостионици код г. Мољца; у уторак код „Шербе", у Доситијевој улици; у среду код „Рац Габора"; у петак, у 17 часова, на Клиси, у 18 и по часова код г. Тоше Миилака, а истовремено у гостионици код „Мира" и код Бироа, а у недељу, поред великог збора, у гостионици код Штрангарова, на Житној пијаци.

Претседник Народне скупштине г. Ћирић говорио је у недељу и на скупштини Друштва за унапређење Адамовићевог насеља.

Јуче је одржана конференција на Видовданском насељу, у гостиони г. Брзака, а вечерас биће одржане три велике конференције код Мароша, у улици Краља Петра Другог, главни говорник ће бити претседник Народне скупштине г. Стеван Ћирић. Ова конференција ће се одржати у 18 часова. Увече, у 20 часова, биће одржане конференције код г. Барбарића, на Великом Лиману, и код г. Симе Петровића у Салајци.

На свим овим конференцијама говорио је г др. Обрад Милутиновић, бански већник и први потпретседник Месног одбора ЈРЗ. Говорили су још и гг. судије Јевремовић, Марковић и Колашиновић, инж. Бранковић, др. Воја Мијатовић и други.

Ове конференције, без сумње, побудиле су велико интересовање многобројних грађана и у многоме су допринеле да се бирачи упознају са трогодишњим успешним радом владе г. др. Милана Стојадиновића.

—o—

Г. ДР. УЗЕЛАЦ ПОВУКАО СВОЈУ КАНДИДАЦИЈУ У ТИТЕЛСКОМ СРЕЗУ

Борбашки посланички кандидат г. др. Славко Узелац у Тителском срезу повукао је своју кандидацију. Он је на конференцијама у Тителу и неким другим општинама изјавио да отступа, а уједно је умолио своје пријатељи да гласају за кандидата листе г. др. Мачека, г. Милорада Саздановића

За кога ће гласати Немци у Оџачком срезу?

Оџаци, 6 децембра. — У недељном броју новосадског „Дојчес Фолксблата" објављена је порука немачким бирачима на коју листу да гласају. Поред званичних кандидата немачке мањине, према овој поруци, немачким бирачима је препоручено да гласају у срезовима Сремскокарловачком, Бачкопаланачком, Румском и Оџачком, као и у граду Новом Саду, за оне кандидате, које је немачки лист назначио.

Карактеристично је, међутим, да „Дојчес Фолксблат" у Оџачком срезу препоручује немачким бирачима да гласају за г. др. Николу Смодлаку, на листи „борбаша." Што више, претставници Немаца гг. др. Авендер, др. Ханс Мозер, др. Рихард Дернер и други, говориће на конференцијама борбаша, које ће бити одржане у току ових дана.

У вези са писањем „Дојчес Фолксблата" инж. г. Георг Сенделбах, економ и већник Пољопривредне коморе, на великом збору у Парабућу, пред преко хиљаду Немаца, дотакао је и ово питање. Г. Сенделбах је, између осталог рекао и ово:

„Не треба нико да нас позове на јединство. А најмање треба да нас на јединство позову они људи, који су раније највише нападали „борбаше." Ова млада господа желе да нас сада „уједине." Не, господо, то тако не иде! Господа нису ни мало конзеквентни!"

Ове речи г. Сенделбаха наишле су на опште одобравање међу Немцима, присталицама ЈРЗ у Парабућу. (Дан)

—o—

ЗБОР Г. ДР. ВЕЛИМИРА ЈУГЕ У ВРШЦУ

Вршац, 6 децембра. — Присталице г. др. Велимира Југе, посланичког кандидата на листи ЈРЗ, заказале су велики манифестациони збор за четвртак, 8 децембра. На томе збору говориће прваци Југословенске радикалне заједнице из Среза вршачког, а међу учесницима биће заступљене све народности овога среза: Срби, Румуни, Немци и Мађари. Из сеоских организација биће упућени нарочити делегати.

—o—

ЗБОРОВИ Г. ДР. АЛЕКСАНДРА ЖИЖЕ

Посланички кандидат Војвођанског крила УО за Срез новосадски г. др. Александар Жижа одржао је зборове у Пашићеву, Ст. Шовама, Бачпетровцу, Кулпину и Бегечу. Поред посланичког кандидата говорио је и његов заменик г. др. Шепрак и г. др. Глиша Николић, адвокат из Н. Сада.

Зборови г. Милорада Веселиновића у Барањи

Батина, 6 децембра. — Посланички кандидат ЈРЗ за Батински срез г. Милорад Веселиновић одржао је три успела збора. У Поповцу, где је већим делом немачки живаљ, присуствовало је око 800 бирача, већином Немаца, који су стрпљиво чекали и преко заказаног времена за збор, да г. Веселиновић дође из православне цркве, која је тога дана имала славу. Како је Поповац у погледу политичких стремљења немачке мањине у овом срезу одувек имао пресудну реч, то је овим успелим збором доказано, да барањски Немци ових избора сложно иступају уз политику ЈРЗ.

По подне су следела два збора у селима настањенима Шокцима. Народ у пограничном селу Дубошевици приредио је свечан дочек своме посланичком кандидату. Добро посећени зборови у Дубошевици и Дражу открили су решеност барањских Шокаца да устрају уз политику владе г. др. Милана Стојадиновића.

Говори г. Владоја Ханауске, римокатоличког жупника, из Поповца, и банског већника за Срез батински, заменика посланичког кандидата г. Веселиновића саслушани су свуда са великим одушевљењем.

—o—

ЗБОРОВИ Г. ДР. ЂОРЂА ЈОВАНОВИЋА

Надаљ, 6 децембра. — Посланички кандидат на листи г. др. Милана Стојадиновића, за Срез жабаљски, г. др. Ђорђе Јовановић одржао је зборове у Жабљу, Ђурђеву и Надаљу. У Надаљу је отворио збор претседник општине г. Милош Петровић. Још су говорили, поред г. др. Јовановића, његов заменик г. Жарко Злоколица, парох из Ђурђева, и Стеван Пејић, економ из Госпођинаца.

—o—

Зборови г. др. М. Вакањца у Апатинском срезу

Апатин, 6 децембра. — Посланички кандидат ЈРЗ за срез апатински г. др. Милан Вакањац, јавни бележник из Апатина, одржао је у току прошле недеље низ успелих и одлично посећених зборова у Апатину, Богојеву, Сонти, Купусини, Пригревици Св. Ивану и Свилојеву. На овим зборовима, после изложеног програма и плодног трогодишњег рада Краљевске владе, народ се једнодушно изјаснио да ће гласати за листу г. др. Милана Стојадиновића. Уједно је народ са симпатијом прихватио кандидацију г. др. Милана Вакањца, који својим дугогодишњим радом на политичком, националном и културном пољу у Апатинском срезу ужива у народу велики углед.

У општинама Богојеву и Свилојеву са великом радошћу је примљен указ о амнестији дуванских монополских кривца. Б.

—o—

ЗБОРОВИ Г. ДАКЕ ПОПОВИЋА

Посланички кандидат групе ЈНС за град Н. Сад и срез новосадски г. Дака Поповић, бивши министар и бан, одржао је зборове у Бегечу и Св. Футогу.

Конференције г. др. Стевана Суботина у Жабаљском срезу

Жабаљ, 6 децембра. — Посланички кандидат на листи претседника владе г. др. Милана Стојадиновића, г. др. Стеван Суботин, одржао је последњих дана низ веома успелих конференција у општинама Жабаљског среза. Нарочито успела била је конференција у Жабљу, на којој је било преко 300 бирача. У недељу је г. др. Суботин приредио седам конференција у Чуругу, једну у Госпођинцима, а у понедељак пет у Жабљу.

Све те конференције биле су одлично посећене. Поред г. др. Суботина, говорили су г. др. Чеда Малић, лекар, Петар Давидовац, апотекар, Влада Ђурчин и Ђока Мушицки, као и друге истакнуте личности из Жабаљског среза.

Говорници су истакли рад владе г. др. Милана Стојадиновића, те су успели да увере бираче да је ова политика најбоља и да служи интересу државе и народа. Успех листе г. др. Милана Стојадиновића у Жабаљском срезу је потпуно осигурана.

—o—

ЗБОР Г. САВЕ ВУЈИЋА У ТОРЊОШУ

Ада, 6 децембра. — Г. Сава Вујић, претседник сенћанске општине и кандидат ЈРЗ за срез Сенћански, одржао је у Торњошу, у близини Аде, веома успели збор, на коме је изнео досадање успехе владе г. др. Милана Стојадиновића. Присутни су — међу њима је било и Мађара у лепом броју — с одушевљењем и уз бурна одобравања саслушали говор г. Вујића.

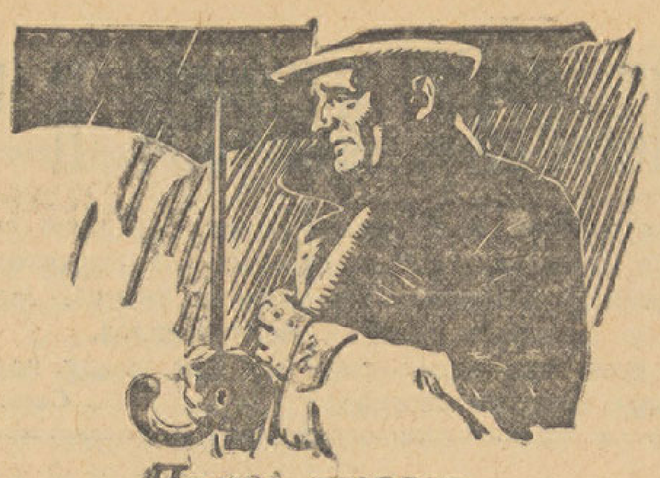

Пошће време

увек је опасно за Ваше здравље — и из „безазленог назеба лако се може развијати тешка и дуготрајна болест. Зато узмите одмах већ код првих знакова болести светски познате

АСПИРИН

ТАБЛЕТЕ СА БАЈЕР-ОВИМ КРСТОМ

Оглас рег. под Бр. 337 од 10. 4. 1934.

Састао се избрани суд који ће донети пресуду по спору г. др. Крафта и г. др. Мозера

Пре неколико дана отпочео је рад специјални изабрани суд који ће судити по познатом спору г. др. Стевана Крафта, бившег народног посланика и г. др. Ханса Мозера, једног од првака немачке мањине.

Као што је познато г. др. Ханс Мозер је инсистирао на томе да се задружно и остало пословање одвоји од политике. Обзиром на то да је г. др. Стеван Крафт био оснивач и вођа свих немачких задружних организација и што није хтео да поднесе оставку на свој положај, на захтев г. др. Мозера и његових другова, немачки лист „Дојчес Фолксблат", чији је оснивач био такође г. др. Крафт, почео је оштру кампању против г. др. Крафта.

На овим изборима г. др. Крафт није се ни кандидовао. У његовом бившем, Кулском срезу немачки кандидат је г. Фрања Хам, новинар, уредник „Дојчес Фолксблата."

Сада, у највећој тишини, искористивши изборну борбу, састао се изабрани суд, који ће кроз који дан донети коначну одлуку по овом спору немачких првака.

Из вршачког каменолома добијаће се гранит најбољег квалитета и у количини која ће бити довољна за све путеве у Банату

Вест о подизању каменолома у Вршцу изазвала је радост у свима круговима вршачког грађанства

Вршац, 6 децембра. — Ниједан новинарски извештај није изазвао толико интересовање и толику радост у овоме крају као напис „Дана" о оснивању великог бановинског каменолома у близини Вршца. Улога овога каменолома је, по општем уверењу, од животног значаја за плодни Јужни Банат. Сви кругови и сваки појединац коме лежи на срцу привредни интерес овога краја са признањем и захвалношћу поздрављају успешне напоре Бана г. Светислава Рајића, који су створили основу за пуни просперитет Вршца и целог Јужног Баната. Питање оправке путева и набавке каменог материјала за ту оправку сада је решено за сва времена. У Јужном Банату, где је услед рђавих путева долазио у питање целокупни привредни живот и напредак, оно је било од примарног значаја и претстављало насушну потребу без које се није могло помишљати на опстанак наших насеља и развитак наше културе.

Идеја о оснивању каменолома на Вршачкој Гори рођена је пре неколико година. Њу је прихватио почивши др. Младен Лисавац, бивши народни посланик. У време најтеже економске кризе она није могла бити остварена. Њен заточник, почивши др. Лисавац, иако је, за живота, неправедно био нападан од [illegible] политичких сарадника, није престајао мислити на њено остварење ни у својим оронулим данима, нити је могао да пренебрегне интересе овога краја који су уско повезани за то остварење

Дошавши на положај претседника општине, г. др. Велимир Југа је прегао да идеју о каменолому претстави код надлежних у пуном значењу. Министар пољопривреде, г. Светозар Станковић, заинтересован и сам овим животним питањем Јужног Баната, у споразуму са Баном г. Светиславом Рајићем, прихвата свесрдно пројекат о оснивању великог бановинског каменолома на Вршачкој Гори. Из тога каменолома, према организационом плану, имали би се оправити сви јужнобанатски путеви. Банат би, тако, био отргнут из привредног пазатка, у који је запао због слабих комуникација.

Пуне две године рађено је, плански, истрајно и смишљено, док није извојевана сагласност свих меродавних фактора да се каменолом подигне. За радове на инсталацији потребних машина Бановина је одредила кредит од десет милиона динара. Том сумом биће, поред основне сврхе да се креира пројектовано предузеће, знатно поможено овдашњој радној и вршачкој привреди. Бановина је, по општем уверењу, овим гестом за вечита времена задужила Вршац и Вршчане незаборавном захвалношћу. У садашњој предизборној атмосфери, бирачи који су и досад ценили рад наших политичких фактора на привредном подизању народа, убрајају овај подухват у велике које Краљевска влада остварује на свим пољима.

Из Вршачког каменолома, који ће се подићи на северној падини Вршачке Горе, на неколико километара од града, уз камени пут за Гудурицу, који ће бити преграђен у железничку пругу, добијаће се гранит у фигурама за поплочавање наших путева најбољег квалитета. По извршеној анализи, материјал спада у најбоље у својој врсти. Капацитет каменолома ће потпуно задовољавати потребе за оправку бановинских и државних путева у Банату. Наслаге камена у каменолому су такве запремине, да се количине употребљивог материјала не могу исцрпети за дуги низ година. Комисија стручњака ради на терену и по довршењу свога посла издаће за јавност извештај, из кога ће се јавност упознати са обимом, важношћу и осталим преимућствима ове корисне установе.

Вршчани и сви становници околних села са највећим интересовањем прате сваки корак на остварењу пројекта за подизање каменолома.

Пријеми код Бана г. Св. Рајића

Бан г. Светислав Рајић примио је јуче после подне банског већника г. др. Обрада Милутиновића и апелационог судију г. Рају Маркозића.

—o—

Пут Бана г. Светислава Рајића у Панчевачки и Ковачички срез

Јутрос је Бан г. Светислав Рајић отпутовао у Београд, одакле се враћа после подне.

Како сазнајемо, г. Рајић ће сутра у среду, обићи Панчевачки и Ковачички срез, у четвртак после подне биће у Бачкој Тополи, а у петак обићи ће Батински сроз.

—o—

Упутство о начину гласања 11 децембра

Министар унутрашњих послова телеграмом је доставио Банској управи упутство о начину гласања.

Бирач при гласању има да именује прво носиоца земаљске листе за коју хоће да гласа па онда име среског односно месног кандидата. Бирача који не би хтео овако да гласа, и поред позива да мора на такав начин да гласа, бирачки одбор ће одбити и неће га увести у списке датих гласова. Свака општина је дужна да приликом предаје бирачких спискова и изборног материјала бирачком одбору преда и препис овога тумачења.

—o—

ГРАДСКО ПОГЛАВАРСТВО У НОВОМ САДУ ИЗДАЈЕ БИРАЧИМА ПОЗИВЕ ЗА ГЛАСАЊЕ ЗАКЉУЧНО ДО ПЕТКА, 9 ДЕЦЕМБРА

Овим се извештавају бирачи за избор народних посланика, који ће се одржати 11 децембра о. г., да ће обавест о гласању — „гласанице" — бити уручено свима гласачима закључно до петка, 9 децембра о. г., од којих је тачна адреса пријављена.

Они гласачи који своје гласанице не добију до горњег дана могу по гласанице лично доћи у Градско поглаварство почев од 10 децембра (суботе) у 8 часова непрекидно до 20 часова и у недељу, 11 децембра, од 7 часова до 17 часова у Градском поглаварству, Кр. Петра Првог ул. бр. 2а, први спрат. (Из Градског поглаварства).

—o—

Гђица Бахрија Нури-Хаџић и г. Станоје Јанковић приређују концерт у Спомен-дому

Народно позориште Дунавске бановине Кнеза Намесника Павла приређује у Спомен-дому, 4 јануара, уметнички концерт примадоне Београдске опере гђице Бахрије Нури-Хаџи и првака г. Станоја Јанковића који уживају нарочите симпатије новосадске публике. Овај концерт познатих престоничких уметника изазваће, несумњиво, велико интересовање наше музичке публике. Певаче ће на клавиру пратити г-ђа Моч.

Нови Сад има душу словенску, искрену и топлу...

Наша земља обилује многим лепотама. Ми имамо брегове, планине, долине. Ми имамо широка поља, пуна тишине, која кад жита зру ремети само талас класова зрелих. Наша су поља пуна песме. Ми имамо виногра де. Као земља тврде су руке наше које чувају праг свој. Ми носимо у себи челик и ватру. Ми смо Југословени! А имамо и велико море. Узалудне су данашње приче оних што нас мрзе, да смо ми несрећна крв. Не! Нас још не познају! Нека сачекају па ће нас позвати.

Ми смо срећна и мирна земља. Ето, ту озих дана прошла је једна екскурзија Женске гимназије из Крагујевца велики пут. Ишло је преко 40 ученице VII разреда без тешкоћа. Прошли смо поред Београда и дошли у Карлозце. Сачекали су нас сви. Најпре г. Ђорђевић, ректор Богословије. Видели смо Патријаршију, старине и значајности у њој. И ту на тлу прошлих догађаја, где су мирови склапани, где је струјао живот културе, рада и борби прошла је омладина. Ишли смо на Стражило во. Испели се на сами врх и положили цвеће на гроб великом песнику Бранку Радичевићу. Какво величан ствено узнесење! Колико унутарње пробуђење снаге! Видели смо да имамо своју националну величину пред коју је требало доћи. И дошли смо задовољни. Мирни. Ћутали смо пред гробом и признали нешто за шта немамо речи. А знали смо да је то дух, да је то име, да је то нешто недостижно, велико.

Из Карловаца дошли смо у Нови Сад. Још на самом улазу пробуђени смо. Свечано искићен град славио је дан своје слободе и уједињења.

Нови Сад! Наше дивно жариште културе. Град рада. Град стварања. У њему ми смо живели духом и са својих даљина из Србије. Тај рад нас је задужио. Његови многи културни пионири — допунили су оно што смо ми на мачу у Шумадији створили. Војводина и Србија ства рале су. То се мора подвући. То се мора признати.

Ето, посетили смо Матицу српску. У њој се чула реч од вајкада, реч национална. За ту биљку, коју цела Војводина негује, неки верују да је преживела, да је не треба више садити и чувати. Г. др. Никола Милутиновић, секретар Матице српске, евоцирао је нашу књижевну и националну прошлост, која је прошла преко Матице, на бриљантан начин. И доиста под његовим речима осећамо да колико је било важно Србији да створи Југославију, толико је данас остало на Војводини да ту Југославију преузме, да је сачува, да је понесе из руку отимача и рушилаца и да је утврди у лукама које су челичне и камените.

Г. Коста Миросављевић, претседник Градског поглаварства дао нам је аутобусе којима смо разгледали Фрушку Гору, Венац, Крушедол, Ириг, Инђију и друга места. Возили смо се међународним друмом. Осе тили смо сигурност и снагу која прелази бедрима тврде и црне земље наше. Ми улазимо у еру нашег уздизања до великих успона. Стајемо у ред великих народа. Ми познајемо Београд, Загреб, Скопље, Сарајево и друге центре, али Нови Сад има душу словенску, искрену и топлу. Домаћин г. Миросављевић зна да до чека. Он је гостољубив. А то му и приличи, јер је његов град сав захуктан у своме изграђивању, у напредовању.

Равна Војводина кроз коју смо прошли од Новог Сада до Београда дивна је и пуна сунца. Сам народ живи под заштитом Бога и својих радних синова. Ми смо срећан и велики народ.

У Крагујевцу, новембра 1938 г.

Свет. М. Максимовић

Банска управа одобрила 35.000 динара Бачком Градишту за јавне радове

Бачко Градиште, 6 новембра. — Банска управа је недавно упутила општинској управи у Бачком Градишту суму од 35.000 динара. Тиме су Мађари у овом напредном [illegible] селу већ добили први доказ да се надлежни старају о њима и да одржавају дата обећања у погледу унапређења интереса овдашњег несловенског живља. Од новца који је Банска управа послала, 20.000 динара ће добити градиштански Мађари. Од тога ће они за одевање сиромашне школске и сиротињску кујну употребити 5000, а осталих 15.000 за јавне радове у селу

За време целе сезоне Народно позориште Дунавске бановине „Кнеза Намесника Павла“ приређиваће претставе за војнике

Приликом пославе ослобођења и уједињења Војводине, у Спомен-дому је била приређена специјална позоришна претстава за наше војнике, као што је у своје време јављено. Војници су с највећим одушевљењем пратили ток претставе и изражавали жељу да се овакве претставе у позоришту и убудуће, док сезона траје, чешће приређују. Та њихова жеља је, како сазнајемо, од управе позоришта и испуњена. Сваке недеље ће се отсада приређивати по подне, једног радног дана, специјалне претставе за војнике, који показују тако живо и велико интересовање за позоришну уметност. Наш одлични позоришни ансамбл ће давати за војску претежно народне комаде са песмом.

Ова лепа замисао је остварена иницијативом Бана г. Светислава Рајића и заузимањем команданта места генерала г. Милана Плесничара. Управа и чланови Позоришта Дунавске бановине „Кнеза Намесника Павла“ изишли су у сусрет овој акцији и желе свесрдно да допринесу да се војници у позоришту не само разоноде и позабаве, него и много чему корисном поуче. У сваком случају, ова новина која је сада заведена код нашег позоришта заслужује сваку хвалу и признање и желети је да се за наше војнике пружа заиста добар, занимљив и поучан репертоар.

Приликом прве претставе за војнике, када је даван комад Стевана Јаковљевића „На леђима Јежа“, генерал г. Милан Плесничар одржао је војницима говор, у коме је, између осталога, рекао и ово:

„На Солунском фронту, у планинама, на гребену који се зове Јеж, дешавају се ове радње. Јеж је био врло изложени гребен, тучен са свих страна непријатељском артиљеријом и у непосредној близини бугарских ровова, тако да је посада ровова на њему заиста имала осећај да се налази на леђима једнога јежа.

Ви ћете у прве две слике видети живот официра и војника на артиљериској осматрачници укопаној у земљи, нешто удаљеној од непријатељских ровова, али такође јако тученој, а у друге две слике живот у пешадиском розу једног јуришног одреда на 50 метара од непријатеља.

Ви ћете видети у свима сликама како се три године дана борило, како су живели војници и официри изложени свакодневним опасностима, како су осећали, како су вршили службу, како су се забављали, тешили, размишљали, свађали се и на сва њу заборављали, како су се волели и помагали, како је била велика љубав за службу и отаџбину и како је жарка жеља за победом надвисивала све патње и опасности.

Све те слике које ћете видети показаће вам да је истрајност у тешким тренутцима ликовала, како је снага свих била да се усне и достигне крајна победа.‘

Натечај

Старатељство Завода Марије Трандафил за српску православну сирочад у Новом Саду на Сајлову, овим расписује натечај на место заводског лекара за 1939 годину.

Дужност лекара је да прегледа децу приликом пријема у Завод, затим да врши здравствени надзор над заводском децом и да лечи оболеле питомце и оболело особље како у самом Заводу, тако и на економији Задужбине Марије Трандафил на Ченеју, које није осигурано код Окружног уреда за осигурање радника.

Изабрани лекар уживаће месечни хонорар од дин. 500.

Молбе треба упутити Старатељству Завода Марије Трандафил Нови Сад—Сајлово, до 20 децембра 1938 године.

Из седнице Старатељства Завода Марије Трандафил држане 7 новембра 1938 године.

ПРЕТСЕДНИШТВО

У Тителу је свечано прослављен Дан уједињења

Тител, 6 децембра. — Соколско друштво у Тителу прославило је дан уједињења на најсвечанији начин. У 10 часова пре подне свечана поворка свију категорија, на челу са друштвеним заставама и музиком ватрогасног друштва, прошла је кроз главну улицу и упутила се према споменику Блаженопочившег Краља Александра Ујединитеља. Пошто је пред спомеником одата пошта Краљу Ујединитељу, поворка је кренула за православну цркву. После благодарења одржана је, у великој дворани хотела „Анкер“, свечана седница.

Свечану седницу отворио је г. инж. Васа Капамџија, старешина друштва.

Затим је говорио просветар г. Никола Кирић.

Истога дана, у 20 часова, одржана је соколска академија, коју је отворио г. инж. Васа Капамџија. Изведен је обилан програм, који је надасве успео.

У ЦРВЕНКИ

Црвенка, 6 децембра. — На веома свечан начин прослављен је улазак српске војске у Црвенку. Уочи прославе приређена је свечана бакљада. Учесници су носили буктиње и лампионе. Пред општином, на тргу који је био величанствено илуминиран, била је подигнута трибина, искићена зеленилом, заставицама и цвећем. У име соколског друштва одржао је говор старешина г. Б. Бедековић, а у име одбора за прославу, секретар одбора г. Ј. Рац.

На дан прославе, одржано је у свим богомољама благодарење, а у 10 часова пре подне свечана академија, у великој дворани хотела „Војводина“, која је била дупке пуна. Свечану академију отворио је општински бележник и претседник одбора за прославу г. Бошко Ђукић. После њега одржао је врло леп говор г. С. Радуновић, учитељ, а затим је г. Ј. Рац говорио о значају прославе. Нови чланови Сокола положили су затим заклетву, а хор школске деце, под управом учитеља г. Кефера, отпевао је химну.

—o—

Нов директор белоцркванске гимназије

Бела Црква, 6 децембра. — За новог директора белоцркванске гимназије постављен је г. Ђорђе Обреновић, директор гимназије из Сомбора, пошто је г. Јелача пензионисан. Г. Обреновић већ трећи пут је додељен на рад у белоцркванску гимназију по потреби службе.

—o—

ПЕТРОВОСЕЛСКА ХРОНИКА

Ових дана је приказан филм „Југославија јуче и данас“, у коме се на занимљив и јасан начин износи ток успешног деловања владе г. др. Милана Стојадиновића. Велики број грађана присуствовао је овој претстави и филм пропратио са највећом пажњом. — Жена бачко-петровоселског лимара Антона Барањиа родила је дванаесто дете. У овој великој породици је само једна девојчица, а сви остали су мушкарци.

—o—

БЕЗДАНСКА ХРОНИКА

Месни одбор Јадранске страже у Бездану покренуо је опсежну акцију за давање помоћи сиротињи и одевање сиромашне деце. — Коло католичких момака је решило да о католичком Божићу одржи репризу народног комада „Дивљуша“, који је код бездан ске публике пожњео недавно веома лепи успех.

Данашњи програми у биоскопима

РЕКС
у 5, 7, 9·15 часова
Чехословачки филм префињене еротике у коме се најсмелије третира питање чедности данашње девојке
НЕВИНОСТ
У главним улогама: ЛИДА БАРОВА и АДИНА МАНДЛОВА

АПОЛО
5-7-9.15 час. Премијера
Судбина Мадам X
Потресна драма једне мајке која није познавала свог рођеног сина
Одличан НУЗПРОГРАМ

ЛУКСОР
у 5, 7, 9.15 часова. Премијера која је за два дана постигла рекордну посету
Хавајски звуци
пева 8-годишњи Каруго „Боби Брен"
Најновији Фокс-журнал;
Колиросани музички филм!

ОДЕОН
5-7-9·15 час Премијера
Благо Џингис Кана
(Мр. МОТО)
Најбољи филм своје врсте до данас
У гл. улози ПЕТАР ЛОРЕ
Најновији МЕТРО-журнал

УРАНИА
Данас последњи дан
„Химна лепоте"
II део XI Олимпијаде
Искористите ту прилику у 5, 7.15 9.15

Сукоб између новосадских угоститеља

Једна група угоститеља тражи сазив ванредне скупштине удружења

Јуче су, у просторијама хотела „Српски Краљ", одржали незадовољни угоститељи из Новог Сада своју конференцију. Ова конференција је одржана у вези са ранијим несугласицама, које већ одавно постоје између једне и друге групе чланова овог удружења. На конференцији су незадовољни угоститељи једногласно, са 73 гласа, одлучно осудили рад и поступке новоизабране управе Удружења угоститеља за град и срез Нови Сад, на челу са г. Маном Вранићем, претседником удружења.

Ова осуда је изгласана из разлог што је новоизабрана управа у месецу октобру поднела депутативно — као што је „Дан" јавио — Бану г. Светиславу Рајићу и претседнику Новосадске општине г. Кости Миросављевићу претставку ,у којој се моли г. Бан да нареди ревизију за угоститељске радње, а г. Миросављевић да се општинска трошарина на вино и ракију плаћа паушално, уместо досадање прогресивне трошарине на вино од 50 пара по литри.

Нова управа је овај корак предузела не сазивајући претходно ванредну скупштину Удружења, како би добила одобрење и приволу од већине чланства за овако важно и горуће питање у вези са егзистенцијом угоститељског стале жа. На конференцији незадовољних угоститеља осуђена је нова управа једногласно.

Данас, у 18 часова, депутацију ових новосадских угоститеља примиће Бан г. Светислав Рајић. Депутација ће г. Бана замолити да претставку управе Удружења угоститеља одбаци са допуном предлога г. Лазе Ступара, да се и управа Удружења обавести писмено о томе и да се од ње затражи да сазове ванредну скупштину Удружења, како би се ово витално питање за угоститеље у граду и срезу најправедније решило.

Ликалит брикет
20 пара стаје пеглање за 1 сат безмирисним **Ликалит** брикетом

ДВЕ КРВАВЕ ТУЧЕ У СУБОТИЦИ

Млађи брат испребијан због старијег брата кавгације

Суботица, 6 децембра. — Узалудно су настали дани божићњег поста, када су игранке и балови забрањени, по строгим хришћанским прописима. У предграђима Суботице, увек бучним и пијаним, и даље тече потоком вино и пуцају шамари, као и раније. Претпрошле ноћи у Суботици су се десиле две крваве туче на периферији града са пет рањеника.

У гостионици Лајоша Кадара пијани сеоски момци су се посвађали за време испражњавања флаша и чаша и, што је у оваквим приликама сасвим природно, свађа се логично претворила у крвву тучу. Не зна се ко је кога ударао у овој бесној крчмарској бици. Али једна жртва ове туче био је Павле Лајош Тот, сеоски момак, чији старији брат је био озлоглашен као опасан кавгација. Тота су толико претукли, да је морао бити упућен на лекарску негу. Претпоставља се да је младог Тота испребијао неко ко је био киван на његовог старијег брата, који је овог осветника раније морао негде у крчми претући. И тако је млађи брат платио одмазду за старијег брата.

Око поноћи десила се и друга туча на периферији Суботице. Ова је била већег стила и опаснијих размера. На крају туче у једној периферској крчми тешко су повређени Стеван Фабиан, Бартол Боти, Марко Пољаковић и Антон Ирге, сеоски момци. Сви они су пренети са веома тешким повредама у суботичку болницу.

Власти су у оба случаја повеле истрагу.

ЈЕДАН СКРОМАН БАНКЕТ У „БЕЛОЈ ЛАЂИ"

Педесет година уметничког рада ветерана Чврге

У оквиру прославе педесетогодишњице уметничког рада нашег доајена глуме чика Љубе Рајичића-Чврге, дугогодишњег директора позоришта и садањег генералног секретара Народног позоришта Дунавске бановине, приређен је слављенику један мали, скроман банкет у гостионици „Бела лађа". Скроман банкет због тога што је то учињено искључиво по жељи слављеника, који је за све време свог уметничког рада од пола века био тих и скроман. Вечеру су му приредили његови најинтимнији пријатељи и поштоваоци, с којима је он у свакодневном додиру проводио вечери, уносећи у разговорима своју урођену духовитост, као добар козер и хумориста.

Као што је целокупна штампа донела, Чврга је своју значајну прославу одржао у београдском Народном позоришту 26 новембра о. г. у комаду „Карлова тетка". Он је једини уметник који је у овом позоришту прославио 50 година глуме. Пре њега је само маркиза Штроци имала овакав јубилеј.

Старог глумачког тигра поздравили су пригодним говорима гг. Лукић, бански инспектор, Јаковљевић, пуковник у пензији, Глиша Марковић, професор, Јоца Максимовић, бележник из Мариолане, затим г. Сотировић, коме су и сузе пошле од узбуђења, г. Ивановић, и г. Миле Ђорђевић, новинар, који је пожелео слављенику да прослави и 75-огодишњицу уметничког рада.

На све ово слављеник се захвалио свима присутнима. **Р. П.**

—o—

ЗБОГ СВАЂЕ С ОЦЕМ МЛАДИ ЧУРУШКИ ПОСЕДНИК ИЗВРШИО САМОУБИСТВО

Чуруг, 6 децембра. — Чурушки поседник Бранко Говедаров, стар 24 године, извршио је самоубиство вешањем. Кад је његово дело откривено, тело му је већ било охлађено. Говедаров је оставио за собом писмо, у коме наводи да је себи одузео живот због тога што га је отац стално и свирепо прогонио и увек се са њим жучно свађао.

—o—

АМНЕСТИЈА КОД СУБОТИЧКОГ ОКРУЖНОГ СУДА

Суботица, 6 децембра. — При Окружном суду у Суботици сада је утврђено да је у смислу Указа о амнестији, објављеног 1 децембра, укупно помиловано 17 лица, која се налазе у затвору суда, а издржавају казну од једног месеца до године дана затвора. Поред тога, помилован је велики број лица, која су била кажњена затвором или новчано за монополске прекршаје.

Старица упалила суседу кућу из освете

Бела Црква, 6 децембра. — Изненада је избио пожар у оближњем селу Кусићу, тако да је морала и овдашња ватрогасна чета да интервенише.

Када је изашла на лице места комисија, утврдила је врло малу штету пошто је пожар локализован. Изгорело је свега неколико гумна. После извршене истраге, ухапшена је једна старица, Александра Вучковић, која је проузроковала овај пожар, упаливши својим суседима гумно у намери да им упали кућу.

На саслушању она је изјавила да је то учинила из освете и личне мржње.

—o—

Оснажена пресуда убици Јосифу Новаку

Касациони суд је данас потврдио пресуду новосадског Окружног суда по кривичној ствари Јосифа Новака, из Бачког Јарка, који је 19 јануара у Старом Бечеју убио своју жену Јустину. На главном претресу Новак је своју кривицу признао и рекао да је после убиства хтео да изврши самоубиство, али су га у томе спречили.

Новосадски Окружни суд је Новака за ово дело осудио на 13 година робије. Ту пресуду је данас пре подне Касациони суд у целини потврдио.

Оснажена оптужница против Јована Варошевића

Апелациони суд одбацио је приговор општинског подбележника Јована Варошевића, из Бачког Градишта, који је овај уложио против оптужнице државног тужиоца, због утаје у званичној дужности Претрес по овој ствари одржаће се ускоро код новосадског Окружног суда.

—o—

Пред суђењем убицама Милошу и Тоши Велицком

Кривично веће новосадског Окружног суда одредио је истражни затвор против Милоша Велицког и његовог брата Тоше, који су, 22 октобра о .г., у Бачком Петровом Селу, на земљишту Нестора Свирчева убили Саву Бугарског и брата му Живка. Ускоро ће бити заказан главни претрес.

—o—

Белоцркванска полиција просула 400 литара неисправног млека

Бела Црква, 6 новембра. — Преко 400 литара млека просули су органи овдашње полиције, пошто су извршили преглед код свих млекарица које из околних села доносе млеко у Белу Цркву. Свега код неколико млекарица млеко је било исправно, а остало су морали све да проспу, тако да је потекла читава млечна река неисправног млека.

Мотоцикл повредио седмогодишњег дечака

Данас пре подне, око 11 часова, један мотоцикл налетео је на седмогодишњег Јоцу Фехера, са станом на Сланој Бари. Малишан је пошао у Здравствени дом, без икакве пратње. Према свима знацима, до несреће је дошло његовом кривицом. Он је претрпео контузију на глави и читавом телу. Пренет је у Државну болницу.

—o—

Непознати нападач избо ножем ратара у Буковцу

Буковац, 6 децембра. — Непознато лице у Буковцу је изболо ножем Ђуру Шукву, ратара, 22 године старог. Он је пренесен у Државну болницу.

Г. Гаја Грачанин, главни секретар „Фрушке Горе" и директор „Путника" одржаће вечерас, у 19.30 часова, у Спомен-дому, у оквиру низа предавања Соколског друштва, предавање о Дрини и лепотама земље. Предавање ће бити пропраћено приказивањем филма „Сплавом и кајаком низ Дрину". Улаз је слободан.

Румунско веће одржаће се у Ротари клубу 16 о. м. На овом вечеру говориће о односима између Срба и Румуна у прошлости професор Мушке гимназије г. др. Никола Милутиновић.

Јевтино друштвено путовање на светску изложбу у Њујорк, 1939 године

„Весник“ Друштва Фрушка Гора, у своме једанаестом броју, који је ових дана изашао из штампе, доноси у вези предвиђеног друштвеног путовања у Њујорк, врло интересантан чланак, који због његове занимљивости, преносимо у целини.

Сједињене Америчке Државе изненадиће идуће године цео свет изложбом која се иначе у Њујорку спрема и припрема већ 3 године. Један нарочити комитет, делегиран од стране владе УСА ради пуном паром на организацији и изградњи ове велике светске изложбе, која ће се одржати од 30 априла до 31 октобра 1939 године. Изложба ће се свечано отворити на дан 150-годишњице независности Сједињених држава Северне Америке и полагања заклетве првог претседника УСА Џорџа Вашингтона. Изложба ће носити наслов „Изградња сутрашњег света“. Већ по самом наслову може се претпоставити грандиозност ове изложбе, која ће приказати свет будућности створен данашњим сретствима, а на основу искуства од јуче.

Трошкови око изградње ове светске изложбе стајаће око 125 до 150 милиона долара или 75 милијарди динара. Подићи ће се више од стотину зграда, које ће по својој лепоти и по архитектури бити до сада невиђене импозантне творевине светске изложбе у Њујорку. Између осталог подиће се један обелиск, који ће бити већи и виши од данашњег Вашингтонског обелиска. Исто тако саградиће се и један глобус у гигантској величини од 17 спратова.

Преко 50 држава је пријавило своје учествовање на овој изложби. Велики број изложбених павиљона је већ довршен и уређен. Рачуна се да ће изложбу посетити око 50 милиона посетилаца из свих крајева света. Овај број би одговарао дневној посети од 250.000 људи, али Њујорк је спреман да у изнимним случајевима прими дневно и преко 800 хиљада гостију и посетилаца.

Иако последњих месеци, а нарочито у Европи, влада познато неспокојство, те је воља за путовањем веома опала код широке публике, ипак Америка рачуна, да ће највећи број посетилаца имати баш из Европе. Америка ће предузети све да своју заиста монструозну изложбу покаже свима народима света, а нарочито пак Европејцима, који су иначе били први у приређивању оваквих изложби.

Најтежи задатак и највећи је посао сада, како омогућити људима „старог света“ посету на овој изложби? Овај проблем пада у многоме на леђа поморских паробродарских друштава и компанија. Но, она су се око тога већ сложила и утврдила јединствену цену за превоз из Европе у Америку специјално за ову изложбу. Цене су калкулисане на доларској бази.

Нашем друштву успело је да набави већ један овакав ценовник за путовање на изложбу у Америку једног познатог немачког паробродског друштва, које и иначе стално одржава линију Хамбург—Њујорк и натраг својим трансатлантицима. На основу већ одређених тарифа изгледа да ће се моћи за једно путовање, које ће трајати око месец дана, рачунати до 14.000 динара. У овој цени је урачуната вожња од Хамбурга до Њујорка и натраг у такозваној туристичкој класи. Затим целокупна опскрба на броду за цело време вожње (разуме се, с пристојном кабином) и стан и храна за цело време боравка у Њујорку, који ће трајати 13 дана, у једном пристојном хотелу, у соби са купатилом. Овде је урачунато и детаљно разгледање Њујорка и његове околине, као и разгледање изложбе, излет до водопада Ниагаре или до Чикага. Једном речју урачунато је све сем личних издатака.

Ако се узме у обзир дужина путовања на броду, знатно скупљи живот у Америци према нашим приликама, а затим разни излети и кружна путовања за време боравка у Америци, предвиђена цена од 14.000 динара, просечно то значи 500 динара дневно, збиља није велика.

Оваково путовање и овакву изложбу треба сваки човек, који моле располаже са овом свотом, да предузме и да види, јер ће то бити јединствен доживљај, који се може дозволити једанпут у животу. Прилика је да се види Америка, „нови свет“, у коме ће у данима светске изложбе бити окупљено све оно што на земаљској кугли постоји. Посетиоци ће моћи видети цео живи свет на једном месту, окупљен за ову прилику у Њујорку.

Препоручујемо свима нашим члановима и уопште свима интересентима да се већ сада почну спремати да нађу себи могућности да посете ову изложбу.

ЗЛОЧИН МЛАДЕ РУМУНКЕ ИЗ СТРАЖЕ

Сваће међу јетрвама довеле до сукоба, у коме је зет платио главом

Бела Црква, 6 новембра. — У притвор овдашњег Окружног суда спроведена је Румунка Јулијана Ратизан стара 49 година, домаћица из села Страже, која је у свађи убила свога зета Димитрија Ратизана званог „Митру“. Марија и Јулијана Ратизан, две јетрве, нису се могле сложити, тако да је често између њих долазило до тешких свађа и разрачунавања, тако да су и браћа, Јован и Димитрије, морали да интервенишу између завађених жена.

Некада су обе породице по патријархалном обичају живеле у једној кући, али су касније кућу разделиле на два дела, тако да је у једној живео Јован са женом, а у другој покојни Митра Ратизан са својом породицом. Јуче око 6 часова увече у Јовановој кући јетрве су опет међусобно дошле у сукоб, стара мржња опет је била распаљена иако се радило само о ситници. Али ни једна ни друга жена нису могле да пређу преко тога и, као увек, намерно су тражиле разлог за свађу. Како је Јованова жена Јулијана пала у јарост, почела је бесомучно да виче. На ову вику ушао је у Јованову кућу Димитрије и узео у заштиту своју жену Марију. Јулијану је то нељутило и она је почела да запомаже. На њено запомагање дошао је сусед Сава Николај, који је, изгледа, такође имао неких размирица са покојником. И Јулијана и Сава навалили су на Димитрија. Јулијана је дохватила неки чврст предмет и снажно ударила свога зета по глави. Димитрије се сруши онесвешћен. На лице места одмах је дошао бановински лекар из села Јасенова г. др. Вујић, који му је указао хитну помоћ, али је било касно, јер је овај после два часа издахнуо.

На лице места изишла је одмах и судско-лекарска комисија, која је повела истрагу. Јулијана и Сава Николајев спроведени су одмах у притвор Окружног суда. Јулијана се брани да је сама била у кући са својом 16-годишњом ћерком Аном, када је Димитрије ушао, да је наговори да се више не свађа са његовом женом. Даље изјављује како је он први напао, тако да је њена ћерка отрчала по Саву, а она је у међувремену, у опасности, гурнула Димитрија, који се, по њеном наводу, при паду ударио о ивицу ормана.

Самоубиство угледног чуружког земљорадника

Чуруг, 6 децембра. — Овде је извршио самоубиство вешањем имућни ратар Бранко Доловац. Бранко је после ручка имао да пође са женом и синчићима на салаш, те је за овај пут све припремио, па је чак и коње упрегао у кола. Када је све ово припремио, узео је конопац, попео се на таван и обесио се о греду. Кад су укућани видели да Бранка нема, тражили су га на све стране и коначно су га пронашли на тавану, али је већ био мртав. Његово самоубиство изазвало је у Чуругу опште изненађење, јер је Бранко син имућних родитеља, а у браку је живео срећно. Верује се да је самоубиство извршио у тренутку душевне поремећености

Г. Светозар Сигетлија вршиће дужност бележника у Грабовцу

Дарда, 6 децембра. — После смрти општинског бележника у Грабовцу, Борислава Арсеновића његово место остало је упражњено, па је среско начелство одредило г. Светозара Сигетлију, из Кнежевих Винограда, да обавља привремену дужност општинског бележника у Грабовцу. **(Дан).**

—о—

ПРЕМЕШТАЈ УПРАВИТЕЉА ШКОЛЕ У БАТИНИ

Дарда, 6 децембра. — Одлуком Министра просвете, из Батине је премештен, по потреби службе, г. Милош Иванковић, дугогодишњи управитељ основне школе и истакнути јавни радник. Г. Иванковић је премештен за учитеља основне школе у Иригу.

НЕМАЧКА КУПУЈЕ АКЦИЈЕ ДУНАВСКОГ ПАРОБРОДАРСКОГ ДРУШТВА

Немачка данас учествује у саобраћају на Дунаву у више од четвртине дела, са округло 600 километара, од укупне дужине пловног Дунава, која износи 2380 километара. Прави значај у саобраћајно-техничком погледу постићи ће се за Немачку тек у оном случају, ако с једне стране већи бродови са тонажом од 1000 тона буду могли саобраћати дуж целог Дунава, а с друге стране ако се буду изградили канали Рајна — Мајна — Дунав и Дунав — Одра, на који начин ће се успоставити веза између Северног, Источног и Црног Мора.

Политички догађаји нису остали без утицаја на обе дунавске комисије. Међународна дунавска комисија, која је до аншлуса имала своје седиште у Бечу, а којој Немачка не припада као члан, сада ради у Београду. Воде се преговори о новој расподели мандата и о новим расположењима комисије.

Дунавом плове данас бродови петнаест бродарских друштава. Највеће међу њима је Прво дунавске паробродско друштво (ДДШГ), у коме италијански капитал има прилично великог учешћа. То учешће има своје политичке обележје. Немачка жели да сва немачка дунавска паробродарска друштва, као ДДШГ, Баварски лојд, Континентално моторно паробродарско друштво и Јужнонемачко паробродарско друштво уједини у једно предузеће и да откупи италијански пакет са акцијама (49 од сто). У том правцу преговори су већ покренути и сада се ради само о томе да се утврди курс акција и трансфер куповне суме

—о—

ЦЕНЕ ПАПРИКЕ НА ХОРГОШКОЈ ПИЈАЦИ

Хоргош, 6 децембра. — На хоргошкој пијаци паприке цене су се у недељу овако креирале: слатка племенита паприка 28 динара по килограму, полуслатка 24, првокласна паприка за паприкаш 21, другоразредна 15, млевена меркантилна паприка 17, полуизрађена племенита слатка паприка 21 динар по килограму. Венац паприка од 4 метара дужине плаћан је по 40—50 динара. Тенденција је на тржишту чврста, промет жив, тражња је много већа од понуде.

—о—

Лицитације и набавке

Трговинско-индустриска и занатска комора у Новом Саду саопштава:

Државни рудник у Врднику позива заинтересоване фирме, да му најдаље до 22 децембра доставе писмене запечаћене понуде за набавку штранги, ужета и улара за коње из 1а куделе. Понуде уз бр. 10575-1938.

У Штабу 2 понтонирског пука у Осијеку одржаће се на дан 31 децембра 2 офертална лицитација за набавку једне универзалне машине за обраду дрвета, према техничким условима. Понуде уз бр. 7370-2938.

Управа полиције у Загребу расписује следеће лицитације и то:

1) На дан 12 јануара јавна усмена лицитација за набавку одорних предмета за свечану униформу, потребних за надзорне чиновнике Збора полициске страже у Загребу, према техничким условима. Понуде уз бр. 215.858-38.

2) На дан 13 јануара за набавку прописаних предмета спреме, потребних за надзорне чиновнике Збора полициске страже у Загребу, према условима. Понуде уз бр. 215.857-1938.

СПОРТ

У Загребачком ногометном ногометном потсавезу нема више опозиције

Хрватски клубови ће заједнички иступити на скупштини ЈНС-а

По писању загребачких дневних листова и београдског „Времена“, изгледа, да је постигнут споразум свих футбалских клубова на територији Загребачког ногометног потсавеза. Према томе споразуму, од данас у Знп-у неће бити више размимоилажења како је то до сада било. Осим тога, изгледа да је у загребачком футбалском воству победила струја, која је тражила да се и на спортском пољу створе неки „фронтови“ и да се тражи нека „равноправност“ са Београдом!? Тако се и у резулоцији овог најновијег споразума „хрватских клубова“ констатује жеља, да Загреб буде у свему равноправан Београду. Питање је само, да ли ће и спортски Београд тражити ту исту равноправност, јер ако се не варамо у Загребу се налазе седишта многих наших спортских савеза. Што се пак тиче жеље загребачких спортиста да ЈНС буде тако реорганизован, да у њему буду две централе, ми мислимо да је то не само смешно већ и немогуће, јер то се не дозвољава и од највишег светског футбалског форума — ФИФЕ.

Ми засада можемо само да констатујемо једну чињеницу, а та је: да је споразум „хрватских клубова“ болесна појава у нашем спорту. Болесна појава зато, што се оваквим радом хоће и у спорт да увуче ситна свакодневна политика.

Југословенски куглашки савез је по броју клубова други спортски савез у Југославији

Југословенски куглашки савез је по бројној јакости, по броју клубова и играча други спортски савез у Југославији. Одмах иза ногометног, а јачи од зимско-спортског. Сада је у Југословенском куглашком савезу организовано 206 куглашких клубова са преко 12.000 играча, од тога 5.024 верифицираних играча. Куглашких потсавеза има 9 и то у Загребу, Сиску, Осеку, Руми, Новом Саду, Суботици, Старом Бечеју, Сомбору и Карловцу, док се у Сарајеву оснива десета. У Југославији има свега 95 потпуно прописних паркетираних куглана, али зато има преко 130 толерираних, које су асфалтиране, земљане или линолеумске. Имамо само једну тзв. међународну куглану и то у Старом Бечеју. Треба посебно истакнути да Међународни куглашки савез „Интернационал Ровлинг Асоциатион“ признаје за одиграње међународних утакмица још три врсте куглана: асфалтиране, шкарасте и удубљене. Тако нисмо везани само на Стари Бечеј за наше међународне везе.

Првенство Југославије почиње са првенством у појединим потсавезима. Када се доврши првенство свих потсавеза и установи први и други у свих девет потсавеза почиње првенство Југославије, са 18 конкурентних клубова. Мало је коме познато да и у куглашком спорту постоје рекорди. И то у разним категоријама. Тако су југословенски рекорди 1937 године у играма за првенство Југославије: Крунослав Иванишевић (КСК Јунак — Нови Сад) у конкуренцији мајстора као појединац 120 дрва. У борби парова су играчи: Фанчевић и Ђурашевић (КСК Хераклес — Нови Сад) постигли 236 дрва. У момчадској борби је БАК (Бачко Градиште) најбољи са 448 дрва.

Светски куглашки покрет са хиљадама лепих куглана и стотинама хиљада одлично организованих клубова и играча, настоји својим великим силама да постигне признање равноправности, са осталим гранама спорта, па постоји врло озбиљна акција да се куглање уврсти у олимписки распоред.

Ванредна скупштина С. К. Војводине одржаће се 20 о. м.

Како су многи чланови новоизабране управе С. К. Војводине поднели оставке, то ће се ванредна скупштина новосадског првака одржати 20 о. м.

На редовној скупштини Војводине, дошло је до извесног размимоилажења између неких играча и чланова вођства клуба. Како су ти играчи, изгледа хтели само да неоправдано критикују рад агилне старе управе, а да се нису спремили и предложили нове људе, то су се увређени чланови вођства клуба примили да уђу у нову управу само до ванредне скупштине.

Како смо обавештени, тзв. опозиција, која постоји у клубу и која је у своје време учинила извесне испаде према вредним члановима управе, сада су се показали потпуно неспремни и неспособни да поведу клуб бољој и лепшој будућности. За претстојећу ванредну скупштину С .К. Војводине влада међу чланством велико интересовање.

Бивши тренер Војводине г. Фриц Левитус отпутовао

Бивши тренер новосадске Војводине, суботичког Жака и осечке Славије г. Фриц Левитус, морао је ових дана да напусти Југославију пошто му је одобрено време боравка у нашој земљи истекло. Тренер г. Левитус, отпутовао је натраг у Беч.

Бак-Викторија (Вршац) 7:1

Бела Црква, 6 децембра. — У пријатељском сусрету између домаћег Б. А. К-а и вршачке Викторије победили су домаћи са високим резултатом 7:1 (4:0). Домаћи фудбалери играли су одлично и заслужено су победили госте. Судио је одлично г. Миленко Гардец.

Напредни провинсиски клубови

Белоцрквански С. к. Јупитер оснива лакоатлетску секцију

Бела Црква, 6 децембра. — Клуб радника и намештеника при Ваздухопловној школи гађања у Белој Цркви С. К. „Јупитер“, спада у ред напреднијих спортских клубова у нашој провинцији. Под вођством агилног претседника клуба инж. г. Веселина Вукашиновић, С. К. Јупитер иако основан пре две године, дао је за ово кратко време лепе резултате.

Својом делатношћу овај клуб је оживео спортски живот у Белој Цркви. Прошле године клуб је постигао лепе резултате у утакмицама за првенство другог разреда Петровградског ногометног потсавеза. Осим тога, С. К. Јупитер је победио С. К. Оравице из Румуније са 1:0 и Баска са 5:2. Управа клуба намерава сада, да поред футбалске секције оснује и лакоатлетску и дилетантску секцију.

Још је интересантно напоменути да чланови овог напредног спортског друштва обилато га помажу и тако омогућују да клуб постигне одличне резултате на спортском пољу.

Ако време дозволи, у четвртак 8 о. м. одиграће се утакмица Војводина-Нак

Одложена пријатељска утакмица Војводина—Нак, која се требала одржати ове недеље, одржаће се у четвртак 8 о. м. Игралиште, на коме ће се ова интересантна утакмица одржати још није одређено, јер се оба игралишта налазе под водом. Уколико Наково игралиште буде пре оспособљено за игру, утакмица ће се тамо одиграти. Где ће се утакмица одиграти приређивачи ће публику благовремено обавестити. Утакмицу ће водити савезни судија г. Бранко Стојановић.

НОВЕ КЊИГЕ И ЛИСТОВИ

„ПОЉОПРИВРЕДНИ ПРЕГЛЕД“

Изашао је из штампе осми, новембарски, број стручног часописа „Пољопривредни преглед“ у издању „Зорка“ д. д. у Београду. У овом броју уредништво доноси сликовити приказ свечаности пуштања у погон нових хемиских постројења фабрике „Зорка“ у Шапцу, које је обављено 8 новембра о. г.

Од стручних чланака веома је интересантан чланак „Како би требало организовати борбу против биљних болести и штеточина“ од г. Стевана Јешића из Ваљева као и чланак „Послови у винограду у току јесени и зиме“ од банског већника г. Стјепана Коидл из Славонске Пожеге.

Надаље објављено је упутство за правилну употребу вештачких гнојива са табеларним прегледом за употребу и многих других актуелних чланака за пољопривреднике.

Лист је штампан на 40 страна, врло лепо опремљен и шаље се задругама, општинама, школама и другим организацијама бесплатно, док приватници га могу добити ако за поштанске трошкове пошаљу дин. 12 у поштанским маркама, у којем случају им се шаље лист годину дана.

Штампарија „Дан“ К. Д.
НОВИ САД
Краља Александра 7
Израђује сваковрсне тисканице за трговачка, индустриска и занатска предузећа.
Цене умерене.
Изведба брза, и солидна :-:

СРЕСКИ КАО ЗЕМЉИШНОКЊИЖНИ СУД У КУЛИ

Бр. Дн. 2717/287/1938.

ИЗВОД

из дражбеног огласа, и услове услед накнадне понуде

У овршној ствари Кришпенц Јакоба ст. из Ст. Врбаса као оврховодитеља заступаном по др. Риг Кристијану адв. из Новог Врбаса против Шмит Марије из Старог Врбаса као овршеника грунтовна власт на основу молбе оврховодитеља на темељу параграфа 144, 146, 147, 159 и 113, 119, 132 нов. извр. зак 60 зак. чл. 1881 год. одређује овршну дражбу ради утеривања главнице од 6875 дин. 8% камате од 22 јануара 1937 год. од динара 4603 и 22 јануара 1937 до исплате на име већ досада установљених трошкова 1982 дин. и за дражбену молбу овим путем устиновљених 550 дин. као исто ради утеривања тражбине као и за утврђивања вредности од 154 дин. и то на некретнине налазеће се на овоме подручја а у општини Стари Врбас а у следећем распореду: Некретнине у земљ. књ. ул. број 563 општине Стари Врбас а под топ. бр. 32/2 кућа од 117 кв. хв. и топ. број 33/2 оранице од 202 кв. хв. оптерећено са правом доживотног становања уд. Кришпенц Јакоба рођ. Вебер Софија из Старог Врбаса уз исклична цену од 14.135 динара словом: Четрнаестхиљадустотридесетипет динара.

Некретнине неће се продати испод исклична цене. Суд упозорава накнадног понуђача да ако на новој дражби не приступи и на истој не нуди нико више, суд ће њега признати за купца. За одржавања ове дражбе грунтовна власт заказује рок **на 28 јануар 1939 године у 15 сати после подне** у званичној просторији општинског поглаварства у Старом Врбасу и установљује услове дражбе у смислу параграфа 150, 60 зак. чл. 1881 год. на следећи начин. 1. Странке које желе на дражби учествовати, дужне су 10% исклична цене на име кауције положити.

У Кули, 27 октобра 1938 год.

Влад. Томић с. р.
судија.

Мали огласи

„ФЛОРОДОР“

модерно сретство за неговање лица. Уклања боре, лишајеве, освежава лице. Главно стовариште „Вегетабилна“, Нови Сад. Може се добити у свима стручним радњама. (2617)

ТРАЖИ СЕ

за 1 јануар за Нови Сад млађи књиговођа за све канцеларске послове. Понуде са референцама и ознаком плате на администрацију листа. (3340)

ФРИЗЕРКЕ

2—3 добре раднице у воденој и марселовој ондулацији прима за одмах или по споразуму. **Ткалац Павле**, фризер, Булевар Кр. Марије 14 или Краља Петра II 56. (3348)

КРОЗ НОВИ САД

Библиотека Матице српске отворена од 8—12 и 15—17 часова. **Музеј Матице српске** отворен од 11—12 часова.

*

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ

Од 3 до 9 децембра

Кр. Дворска апотека Мр. Ст. Д. Поповића, Краља Петра II (Футошка) 124. Телефон 33-74.

Апотека Попић, Николе Пашића 13. Телефон 23-79.

Апотека Насл. Житровића. Петроварадин

*

БУКОВИЧКА МИНЕРАЛНА ВОДА

„Кнез Милош" Ш. Д. Б. НОВИ САД, Трифковићев трг 3/I. Телефон 20-20 и 32-42. — Код филијала: СОМБОР Телефон 69. — СМЕДЕРЕВО: Телефон 47. КРАГУЈЕВАЦ: Телефон 88 и ПЕТРОВГРАД: Телефон 169.

*

РОЂЕНИ, ВЕНЧАНИ И УМРЛИ

Рођени су: Женско дете Николе Шијића, служитеља и Босиљке Јакотин. — Иван, син Матије Калапати, радника и Еве Папеш. — Женско дете Николе Гојковића, фарбара и Агнезе Барта.

Венчани су: Михаило Ђорђевић, судски чиновник и Милена Николић. — Лајош Тандори, електричар и Кристина Ердељи. — Јован Гајин, пекар и Јелисавета Тандори. — Ласло Сингер, прив. чиновник и Даница Коларов.

Умрли су: Јанош Сингер, кројач, стар 44 год. — Стана Ковачић рођ. Павловић, домаћица, стара 40 год. — Леополд Кох, трговац, стар 65 год. — Викторија Балатон, надничарка, стара 30 год. — Милић женско дете, старо 6 сати. — Милева Брзак, надничарка, стара 27 год. — Роза Бањаи, дете, старо 3 недеље. — уд. Љуба Недељков рођ Ђосић, домаћица, стара 76 год.

—o—

НОВОСАДСКА БЕРЗА

Нови Сад, 6 дец. 1938.

У берзанском промету закључено је данас::

ПШЕНИЦА: сремска 79-80 2 од сто к. д. 147—149.

РАЖ: бачка 72 2 од сто к. д. 137.50—140.

ЈЕЧАМ: бачки и сремски 64-65 к. д. 148—150.

ЗОБ: бачка и сремска к. д. 146—148.

КУКУРУЗ: сушени паритет Инђија 100—102, сушени паритет Вршац 99—100.

БРАШНО: 0гг и 0г бачко и банатско 237.50—247.50, број 2 217.50—227.50, број 5 197.50—207.50, број 6 177.50—187.50, број 7 147.50—157.50, 7½ 115—120, брј 8 110—112.50, 0гг и 0г сремско и славонско 232.50—242.50, број 2 212.50—222.50 број 5 192.50—202.50, број 6 172.50—182.50, број 7 142.50—152.50, 7½ 115—120, број 8 110—112.50.

МЕКИЊА: бачке и сремске 90—97

ПАСУЉ: бачки и сремски бели без вреће 280—285.

МАСТ: у кантама по 25 кг. бруто за нето 1425—1450.

ТЕНДЕНЦИЈА: непромењена.

ПРОМЕТ: средњи.

КОРИСТИТЕ лечење кратким таласима у новосадском јодном купатилу

На скупштини друштва за унапређење Адамовићевог насеља г. Стеван Ћирић је обећао своју помоћ да би се прилике на насељу што пре побољшале

Скупштина је изабрала чланове управног и надзорног одбора и примила нацрт плана за петогодишњи рад

Скупштина друштва за унапређење Адамовићевог насеља, југозападног дела града Новог Сада, одржана је у великој дворани „Краснера".

На скупштини је било преко 700 угледних грађана који живе на том делу града.

На позив оснивачког одбора, скупштини је присуствовао и г. Стеван Ћирић, претседник Народне скупштине, са гг. Ђоком Дунђерским, индустријалцем, Рајом Марковићем, апелационим судијом, и другим угледним грађанима.

Скупштину је отворио претседник Оснивачког одбора г. Петар Н. Павасовић, на чији је предлог упућен поздравни телеграм Њ. В. Краљу Петру Другом.

Са скупштине су упућени поздрави Бану г. Светиславу Рајићу и претседнику општине г. Кости Миросављевићу.

Г. Павасовић је изложио да је циљ друштва да у свима приликама потпомаже државну и самоуправну власт како би што боље и што лакше могло поправити тешко стање на овом делу града. Циљ је друштва да у границама своје моћи насеље са здравствене, социјалне, економске и грађевне делатности подигне и да га снабде са свима градским установама за његово нормално развиће. Исто тако да се неуређени путеви што пре уреде и омогући нормални саобраћај не само пешака већ и моторним возилима. Нагласио је да то народ са пуним правом очекује, јер он сноси подједнако све терете државних и самоуправних дажбина као и остали грађани Новог Сада. Изложио је да је претседник Народне скупштине г. Стеван Ћирић оснивачком одбору обећао пуну моралну подршку да се овај део града што пре изгради и омогући пристојан живот становницима тог насеља.

Потом је г. др. Милутин Губаш прочитао програм за петогодишњи рад друштва. Умољен је г. Ћирић да изложи своје мишљење о указивању помоћи овом насељу. Г. Ћирић је затим изјавио да је на ову скупштину дошао не као политичар, већ као човек и пријатељ Новосађана и да га кости његових предака везују за ову ужу домовину — Нови Сад. Подвукао је да је врло добро упознат са приликама које владају на овом насељу и да ће настојати да се то стање што пре побољша. Поред тога нагласио је да је чим је сазнао за овај подухват, одмах био решен, да потпомогне рад овог друштва. Изразио је своје задовољство што види на скупштини велики број грађана који сви једно мисле, иако међу њима има разних народности и вероисповести. Говор г. Ћирића био је често и бурно прекидан поклицима: „Живео Ћирић!"

Г. Толнаи је репродуковао говор г. Ћирића на мађарском и г. Волф на немачком језику.

На скупштини је примљен нацрт за петогодишњи рад, дато је овлашћење управном и надзорном одбору за израду буџета за 1939 годину и извршен је избор управног и надзорног одбора, дисциплинског суда и специјалног одбора за детаљну израду плана рада за пет наредних година

Изабрани су акламацијом у Управни одбор: за претседника г. Петар Павасовић, за првог потпретседника г. др. Милутин Губаш, за другог потпретседника г. Карло Барањи. За чланове одбора гг. Јохан Толнаји, Драгутин Сушић, Карло Бауер, Секула Павловић, Јосип Волф, Н. Молнар, Ђура Месарош, Иван Башић, Александар Вадоц, Вељко Божидар, Антон Росијер, Антон Балашић, Божа Марковић, Теодор Грујић, Станоје Петровић, Сава Ивашевић, Павле Боди, Михајло Варга и Милан Копач.

У Надзорни одбор гг. Ђорђе Микац, Геза Вецл и Антон Вајс.

У Дисциплински суд гг. Јене Гарбаи, Јован Херак, и Сава Ивачковић.

У Специјални одбор за израду петогодишњег плана гг. Јосип Волф, Јене Гарбаи, Јохан Толнаји, Карло Бауер и Александар Вадоц.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Музичка романтика у песми и свирци је тема предавања које ће одржати на трећој приредби Народног конзерваторијума у Новом Саду, у петак, 9 децембра, у 18.15 часова, г. проф. Милутин Ружић, наставник Државне мушке реалне гимназије. У музичком делу приредбе суделују две младе београдске уметнице, веома запажене на концертном подиуму: наставница Државне музичке академије гца Љубица Маржинец и концертна певачица гца Зора Милосављевић. Гца Маржинец изводиће Шопенову сонату за клавир у ха-молу и Ноктурно опус 15 бр. 2, а од Листа Концертну етиду „Ун соспиро". Гца Милосављевић певаће популарне песме Шуберта и Шумана. Улазнице за ову приредбу Народног конзерваторијума, која се одржава опет у 18.15 часова после подне, да би се омогућило омладини да у што већем броју присуствује концерту и предавању, добијају се у књижари „Славија" и трафици Липковић. Цене популарне: 5 и 10 динара. Помажући чланови имају право на бесплатне улазнице ,које могу подићи уз легитимацију.

ЂАЦИ! Ако желите да имате првокласне и модерно израђене фотографије за ЂАЧКЕ ЛЕГИТИМАЦИЈЕ уз цену 6 КОМАДА 9 ДИН. обратите се ФОТО-СТУДИУ „РОЈАЛ", Трг Ослобођења 2.

Боравио је јуче у Новом Саду бивши управник новосадске полиције г. Јован Мештеровић. Г. Мештеровић је из Банске управе на Цетињу, где је био шеф Персоналног отсека, ових дана премештен у Банску управу Врбаске бановине у Бањалуку.

Позивају се сви свршени добровољни болничари и болничарке Црвеног крста, да се пријаве Црвеном крсту у Новом Саду, Булевар Краљице Марије бр. 19, ради добијања легитимације добровољног болничара односно болничарке Црвеног крста. Свако треба да собом понесе и своју фотографију (величине 4x6 см.). Фотографије ће се примати сваког дана од 10—11 часова у канцеларији Црвеног крста.

Брижне мајке

своју децу уредно мажу са

Lalicia baby kremom

Из Поповићеве Краљевске дворске апотеке у Новом Саду

Новосадски кућевласници траже измену наредбе полиције о одржавању реда у кућама

Бан г. Светислав Рајић примио је две групе кућевласника. Једну депутацију предводио је г. др. Никола Антоновић, који је молио г. Бана да измени наредбу Управе полиције о обезбеђењу реда у кућама која је ових дана ступила на снагу, нарочито одредбе о домарима, јер је та наредба у круговима новосадских кућевласника изазвала велико незадовољство. Другу депутацију предводио је г. Никола Танурџић.

Г. Бан је љубазно примио и саслушао депутацију и обећао да ће све по кућевласнике штетне одредбе те наредбе бити повучене, односно измењене. Чланови депутације су са великим задовољством узели на знање та умирујућа саопштења г. Бана.

Удружење кућевласника поднело је истовремено Управном одељењу Банске управе писмену претставку у којој, у име кућевласника, моли да се наредба — пре него што се на њој изврше измене — достави и томе листу, да би и широки слојеви кућевласника могли ставити своје примедбе на поједине тачке те наредбе.

Чланови депутације Удружења кућевласника били су гг. др. Сима Марковић, градски већник и Ђура Мишић, трговац.

Како сазнајемо, Банска управа је донела одлуку, којом је задржала извршење ове наредбе. Банска управа ће извршити измене после консултовања управе Удружења кућевласника.

—o—

Прослава Светозара Савковића на Народном универзитету

Као што је „Дан" већ јавио, Матица напредних жена и Удружење бивших ученика Српске православне гимназије новосадске, приређују у среду, 7 децембра, у 6 часова увече, у великој дворани Матице Српске (Соколска ул. бр. 1), свечану седницу у спомен Светозара Савковића, некадашњег дугогодишњег и заслужног професора Српске православне велике гимназије новосадске, поводом стогодишњице од његовог рођења. Свечану седницу отвориће г. Александар Замуровић, професор Новосадске гимназије у пензији. Предавање о Светозару Савковићу, његовом животу, раду и значају за некадашњу Српску Атину и стару Војводину из доба Омладинског покрета, одржаће г. др. Коста Милутиновић, професор Мушке реалне гимназије. За ову прославу влада разумљиво интересовање. Приступ слободан и бесплатан.

Главни уредник и власник за ДАН к. д.: ЛАЗАР АТАНАЦКОВИЋ, Стевана Бранковићког 11. — Ротациона штампа ДАН штампарско предузеће, Краља Александра ул. 7.